

K I V O N A T

**Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2024. május 27. napján megtartott rendkívüli, nyilvános ülésén
készült jegyzőkönyvéből**

A Képviselő-testület 11 igen (egyhangú) szavazattal a következő határozatot hozta:

**Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testületének
57/2024. (V.27.) HATÁROZATA**

**Átfogó értékelés Bicske Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi
feladatainak 2023. évi ellátásáról**

Bicske Város Önkormányzatának Képviselő-testülete

1. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2023. évi ellátásáról a mellékletek szerinti átfogó értékelést megtárgyalta, az abban foglaltakat jóváhagyja,
2. az értékelésről tájékoztatja a Fejér Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályát.

Határidő: 2024. május 31.

Felelős: polgármester

K.m.f.

Bálint Istvánné
polgármester

Fritz Gábor
jegyző

Átfogó értékelés Bicske Város Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról 2024.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

A települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése, a törvényben foglaltak szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a települési támogatás, a személyes gondoskodást nyújtó ellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatás, a napközbeni ellátás, és a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, illetve a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutás szervezése és közvetítése.

1. A település demográfiai mutatói

Bicske város állandó lakosainak száma a 2023. december 31-én nyilvántartott adatok alapján az alábbiak szerint alakult:

- nyugdíjas korúak száma - 65 éves kortól - 2039 fő (814 férfi, 1225 nő),
- aktív korúak száma- 19-65 éves kor között – 6554 fő (3360 férfi, 3194 nő),
- fiatalkorúak száma - 0-18 éves kor között – 1896 fő (943 férfi, 953 nő).

A fiatalkorúak korosztálya további bontásban:

- bölcsődés korúak - 0-3 éves kor között - száma 4361 fő (182 férfi, 179 nő)
- óvodás korúak - 4-6 éves kor között - száma 309 fő (146 férfi, 163 nő)
- tankötelezett korú gyermekek - 7-18 éves kor között - 1226 fő (615 férfi, 611 nő) volt.

A településen élő kiskorúak közül 2023. évben az önkormányzat által fenntartott bölcsődét összesen 59 gyermek vette igénybe, a Bicskei Városi Óvodába 449 kisgyermek járt.

Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban Gyvt.) Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló 13/2018. (VIII.15.) rendeletében (a továbbiakban: R.) előírt feladatainak ellátását 2023-ben az alábbiak szerint biztosította:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- gyermekek szünidei étkeztetése, melyet a Gyvt.-ben előírtak szerint állapított meg, illetve

- települési gyermeknevelési támogatás,
- települési tanulmányi ösztönző támogatás,
- települési étkezési térítési díjtámogatás, melyeket a R-ben foglaltak szerint biztosított.

Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása.

2. Pénzbeli és természetbeni ellátások

2023. évben a Bicskei Polgármesteri Hivatal 7.114.490,- forintot utalt ki a bicskei gyermekek részére nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatások címén. A fenti összegből 3.310.180,- forintot a központi költségvetés visszatérített, így az önkormányzat költségvetését tavaly ténylegesen 3.804.310,- forint terhelte.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A jegyző hatáskörébe tartozó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja, hogy igazolja 1 év időtartamra, hogy a gyermek, szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben, illetve a külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére.

2023. évben 225 fő kérelmezte a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának megállapítását. A kérelmezők közül 2 fő került elutasításra. Az elutasítás indoka minden esetben az volt, hogy a család egy főre jutó jövedelme meghaladta a törvény által jogosultsági feltételként meghatározott jövedelemhatárt. A gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításakor 2023. év során egy esetben sem került sor másodfokú, illetve bírósági eljárásra.

A gyermekvédelmi **kedvezményhez kapcsolódóan**, a gyermekek nagyobb szociális biztonságát garantálva a Gyvt. 20/A §-a alapján **a települési önkormányzat jegyzője** annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága 2023. augusztus 1-jén, illetve 2023. november 1-jén fenn állt, annak **2023. augusztus és november hónapjában pénzbeli támogatást folyósított.**

A fenti támogatás esetenkénti összege a tavalyi évben gyermekenként 6.000,-Ft, hátrányos, halmozottan hátrányos család esetén gyermekenként 6.500,-Ft volt. Ennek megfelelően **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény címén 2023. évben 3.154.000,- forintot utalt ki az önkormányzat** a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok részére, melyet a központi költségvetés 100 %-ban megtérített.

Gyermekek szünidei étkeztetése

A Gyvt. alapján a jegyző hatáskörébe tartozó gyermekek szünidei étkeztetésének célja, hogy a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetben lévő családok gyermekeinek – akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján jogosultak az ingyenes étkezésre - az iskolai szünetek alatt is biztosított legyen az ételmezésük. **2023. évben 35 gyermek vette igénybe ezt az ellátást.**

2023. évben az önkormányzat a szünidei étkeztetésre összesen **203.200,- forintot** fizetett ki, melyből a központi költségvetés **156.180,- forintot** visszatérített.

Települési gyermeknevelési támogatás – alkalmanként nyújtott gyermekvédelmi támogatások

A települési támogatások körébe tartozó **alkalmanként nyújtott, rendkívüli gyermekvédelmi támogatásokról** a R. alapján a **polgármester dönt**.

A korábbi évekhez hasonlóan 2023. évben is a támogatás pénzbeli ellátásként került megállapításra. A kérelmezők közül legtöbbször gyermekük betegsége következtében a szükséges gyógyszerek kiváltására, vagy a gyermek kórházi kezelése során jelentkező többletkiadásokra, a gyermek óvodáztatására, beiskoláztatására és ruházat vásárlására kértek támogatást.

2023. évben települési gyermeknevelési támogatásra az önkormányzat összesen 2.796.000,- forintot fordított 92 család részére.

Települési tanulmányi ösztönző támogatás

Települési tanulmányi ösztönző támogatás formában **2023. évben** az önkormányzat a helyi rendeletében szabályozottak szerint **961.290 forintot** folyósított a tanulók számára az alábbi felosztásban:

- **21 tanuló részére az általános iskolai jó tanulás és a tehetség kibontakoztatása érdekében összesen 720.000 forintot és**
- **4 tanuló részére a középiskolai továbbtanulás lehetővé tétele céljából a középiskolai tanulmányai idejére összesen 168.000 forintot.**

Települési étkezési térítési díjtámogatás

Bicskén az önkormányzat által fenntartott köznevelési intézményekben a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított étkeztetést a településen élő gyermekek közül az elmúlt esztendőben 512 fő vette igénybe.

A Gyvt. 21/B. § (1) értelmében az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha da) nevelésbe vették, vagy db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A fenti (normatív) kedvezmények biztosítása mellett a Gyvt. 151. § (9) bekezdése lehetővé teszi, hogy a gyermek lakóhelye szerint illetékes önkormányzat, illetve a nevelési-oktatási intézmény vezetője – a fenntartó által megállapított szabályok keretei között – a gyermek egyéni rászorultsága alapján további gyermekenkénti kedvezményt állapítson meg.

Ennek megfelelően **az önkormányzat 2023. évben a R. szerint** egyéni rászorultság alapján **önkormányzati kedvezményként biztosította az intézményi térítési díj 50%-át**, a normatív, vagy intézményi kedvezményben nem részesülő rászoruló gyermekek és tanulók számára.

Fenti kedvezmények biztosításával **2022. évben** a gyermekétkeztetést igény bevezető **gyermekek közül**

- 59 fő **bölcsődésből 41 gyermek** – ebből: jövedelmi helyzet alapján 23 fő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság miatt 12 fő, nagycsaládosok támogatása alapján 15 fő, tartós betegségre tekintettel 1 fő, tartós beteget nevelő család jogosultság miatt 2 fő – és
- 449 fő **óvodásból 321 gyermek** – ebből: jövedelmi helyzet alapján 113 fő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság miatt 65 fő, nagycsaládosok támogatása alapján 118 fő, tartós betegségre való tekintettel 16 fő, tartós beteget nevelő család jogosultság miatt 6 fő, gyámság vétel miatt 3 fő - **gyermek étkezett kedvezményesen,**
- 4 fő részesült önkormányzati kedvezményben 2023. évben 50%-os önkormányzati kedvezmény címén 73.290,-Ft került felhasználásra.

3. Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a

gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

E feladatok ellátására önkormányzatunk 1998-tól Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot működtet, mely feladatait 2011-től az **Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ-Kapcsolat Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Egység** keretében látja el.

A Kapcsolat Központ által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatását a 2. mellékletben található **„Beszámoló az Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ-Kapcsolat Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Egység 2023. évben végzett munkájáról”** tartalmazza.

6. Szakmai felügyelet, ellenőrzés

A jegyzői gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat munkáját a jelenleg hatályos jogszabályok szerint a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámügyi Osztály ellenőrzi. Komplex vizsgálatot – melynek során minden ügýtípusra vonatkozóan ellenőrzi az ügyintézés folyamatát, a hatályos törvények alkalmazását – a gyermekjóléti szolgálat munkája tekintetében 2 évente végez, a közbenső években, pedig túlnyomórészt a jegyzői gyámhatóságnál tesz célvizsgálatokat, minden évben több ügýtípust átvizsgálva.

Utolsó vizsgálat időpontja 2021.08. hóban történt. A Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámügyi Osztálya különös figyelmet a jövedelmek pontos és egyszerűsített igazolása, valamint a határozatok kézbesítettségének ellenőrzése tekintetében kért.

Megállapította, hogy önkormányzatunknál a gyámhatósági, gyermekvédelmi ügyek tekintetében az ügyintézés megfelelő színvonalú.

7. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján.

A tankötelezettséget mulasztók esetében a **jelző rendszer jelenlegi működésének fenntartása** szükséges a későbbiekben is. A tankötelezettség előmozdítása érdekében a köznevelési intézmények és a gyermekjóléti intézmények számára **a mulasztáshoz vezető okok feltárása** mellett **feladatvállalást** is tartalmazó **intézkedési terv készítése** indokolt lehet.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2004. év januárjában hozta létre a „Bűnmegelőzési Tanácsot” mely a helyi bűnmegelőzési stratégia kialakításával, a város bűnmegelőzési koncepciójának elkészítésével, a jövőbeni feladatok meghatározásával foglalkozik.

A 2023. évben önkormányzatunk bűnmegelőzési programjai, eszközei:

Az előző évekhez hasonlóan lehetőség van kerékpár regisztrációra Bicskei Rendőrkapitányság közreműködésével. Az ok a kerékpározás térhódításával arányosan növekvő kerékpáreltulajdonítások megelőzése, azok számának visszaszorítása.

Tanítási napokon a biztonságos közlekedés érdekében a tanítás megkezdése előtti és utáni közlekedés szempontjából forgalmas időszakban minden iskola előtt a Bicskei Rendőrkapitányság biztosította a rendőri jelenlétet a polgárőrség segítségével.

Továbbá a bűnmegelőzés elősegítésére a korábbi években 40 térfigyelő kamera került felszerelésre a város központjában, illetve a bevezető utaknál. A kamerák központi megfigyelőegysége a Bicskei Rendőrség épületében található. A térfigyelő rendszer bekerülési értéke megközelítőleg 30 millió forint.

A közbiztonság fenntartása és bűnmegelőzés céljából önkormányzatunk egy Suzuki Ignis típusú személygépkocsival támogatta a veszélyhelyzetben a közbiztonság fenntartására a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányságot.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Bicske Város Önkormányzata és költségvetési szervei a településen működő karitatív szervezetekkel –Vöröskereszt, Caritas - közvetetten részt vesz a gyermekvédelmi feladatok, szolgáltatások ellátásában.

Ez többnyire a rászoruló családok, gyermekek részére felajánlások, segélycsomagok megfelelő helyre történő közvetítését, az újonnan segítségre szorulókat feltérképezését és e személyek, családok szociális hálóba juttatását jelenti.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Egység

2016. január 1- től az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény értelmében a családsegítő szolgálatok és a gyermekjóléti szolgálatok integrációjára került sor. Így városunkban 2022-ben is, a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató a család- és gyermekjóléti szolgálat keretében működött. A szolgálat így ellátta a *Gyermek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39. §* és a (2) - (4) bekezdés és a 40. § szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi törvény Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti családsegítés feladatait.

I. A családsegítési szolgáltatás igénybevételének gyakorlata, a megkötött megállapodások tartalmi vizsgálata

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását.

Szolgálatunk működésében az önkéntesség, nyitottság és az együttműködő, támogató kapcsolat kialakításának elve a meghatározó, mivel a szolgálat célja: az egyén és a család társadalmi működőképességének megőrzése, illetve ezeknek, a képességeknek a helyre állítása.

A segítség a szolgáltatást igénybe vevő személy otthonában, családi környezetében tett látogatások, illetve a családsegítő szolgálatnál folytatott segítő beszélgetés és segítő munkaformák útján valósul meg. Segítő munkaformák különösen a szociális esetszolgálat, a szociális csoportmunka és a közösségi szociális munka.

A szociális segítő tevékenység első lépése a kapcsolatfelvétel. Az intézmény közvetlenül felkereshető, a nyújtott szolgáltatások térítésmentesek. A szolgáltatást, igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az igénybevételi eljárás során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a szolgáltatást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá.

Következő lépésként írásos megállapodást köt a családsegítő a klienssel, majd közösen kidolgozott terv alapján végezzük a szociális segítő tevékenységünket. A megállapodás tartalmazza a szolgáltatást igénybe vevő személy problémáit, az elérendő cél érdekében megvalósítandó feladatokat, az együttműködés módját, a folyamatba bevonandó szolgáltatókat, intézményeket, a találkozások rendszerességét, a segítő folyamat várható eredményét és a

lezárás időpontját. A megállapodásban foglalt személyre szóló feladatokat a családsegítő az érintett családtagokkal együtt, félévente értékeli.

A szolgáltatásokat esetenaplóban és forgalmi naplóban dokumentálja a családsegítő melyet a szakmai vezető negyedévente ellenőriz. Veszélyeztetett gyermekek gondozása esetén 2021. júliusától a Gyermekeink Védelmében elnevezésű informatikai Rendszeren (GYVR) keresztül kerülnek kitöltésre a jogszabályban meghatározott adatlapok.

A családsegítő a segítőmunka folyamatában rendszeresen találkozik a családdal. A családlátogatás lehetőséget kínál az otthon légkörének megtapasztalására, a családtagok szerepvállalásának, viselkedésének érzékelésére. A bizalmon nyugvó kapcsolat egyben lehetőség az életút közös elemzésére, a nehézségek okainak feltárására, ami a probléma kialakulásához vezetett.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A szociális, egészségügyi szolgáltató, köznevelési intézmények, a pártfogó felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

II. A szakmai munka elemzése, szakmai program megvalósulása

Szociális esetmunka

Az elmúlt évben 109 családot, 295 személyt gondoztunk együttműködési megállapodás alapján.

A gondozott családok közül 140 veszélyeztetett gyerek/ 92 család volt érintett gyermekveszélyeztetésben, akinek gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítottuk a szociális segítő tevékenységet.

A 2023. évben 3100 alkalommal keresték fel klienseink szakmai egységünket, ami 531 személyt, 453 családot érintett. Családlátogatásra 573 esetben került sor, ami 335 személyt érintett.

A tárgyévben a szolgálatnál tanácsadottként megfordult 158 személy (156 család), melyből 15 veszélyeztetett gyerek/ 14 család gyermek veszélyeztetéssel kapcsolatos problémákkal volt érintett.

A személyes, szociális problémák kapcsán az anyagi nehézségek, legtöbbször elsődleges konfliktusforrásként jelennek meg. Ezek mellett leggyakrabban megjelennek a tartós egészségkárosodásból adódó problémák, melyek a munkanélküliséghez vezetnek.

A sokproblémás családok esetében a krízis élethelyzetek halmozottan fordulhatnak elő: állandósult munkanélküliség, krónikus testi és szellemi betegség, generációk közötti konfliktusok, nagy létszámú családok zűrés szálakkal egymás közt, szenvedélybetegségek.

2023-ban is jelentős a családokban jelentkező kapcsolati konfliktus, gyermek veszélyeztetettségét is érintő kapcsolattartási probléma és szülői felügyeleti jog rendezésével kapcsolatos problémák, valamint a gyermekek körében különböző mentális problémák száma. A családon belüli erőszakról érkezett jelzések száma növekedett az elmúlt évekhez képest.

Együttműködési megállapodás keretében ellátott és tanácsadottként megjelent ügyfeleink számára egyaránt információt adunk, nyomtatványokat biztosítunk szakszerű kitöltéssel, telefonálási lehetőséggel a következő esetekben:

- családtámogatási ellátások (anyasági támogatás, családi pótlék, GYES, GYED, GYET, GYOD)
- nyugdíjszerű ellátások (öregségi nyugdíj, özvegyi nyugdíj, árvaellátás)
- rehabilitációs-, rokkantsági ellátás igénylése
- fogyatékosági ellátások (fogyatékosági támogatás, mozgáskorlátozott támogatások)

- szociális helyzettől függő segélyek igénybevétele (egyszeri segélyek Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságtól, Egészségbiztosítási Alapkezelőtől; önkormányzat, járási hivatal által nyújtott segélyezési formák, ellátások, méltányossági alapon történő egészségügyi ellátásra való jogosultság)
- szociális alapszolgáltatások igénybevétele (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, idősok nappali ellátása)
- szociális szakellátások igénybevétele (szociális-, fogyatékos otthoni elhelyezés; hajléktalan ellátás)
- lakhatási kiadásokkal kapcsolatos problémák (lakáskölcsön, rezsitartozás, lakásfenntartási támogatás, védendő fogyasztói kérelem)
- elvesztett iratok pótlása (taj kártya, születési anyakönyvi kivonat)

A szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevők száma nem és korcsoport szerint (fő)

Nem/Életkor	0-17 éves	18-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 évesnél idősebb	Összesen
Férfi	81	21	26	14	9	151
Nő	59	30	33	13	9	144
Összesen	140	51	59	27	18	295

A korosztályi megoszlásoknál azt látjuk, hogy a gyermekek száma magas, ami a veszélyeztetett gyermekeket és családjaikat mutatja.

A nagykorúak közül a leginkább 35-49 éves korosztályból keresik fel szolgálatunkat. Ez a korosztály a gyermeknevelés aktív szakaszában van.

A nagykorúak között a nők száma magasabb.

Az együttműködési megállapodás alapján szolgáltatást igénybe vevő családok hozott problémái

A probléma típusa	2023. év családok száma
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	52
Ügyintézéshez segítségkérés	62
Információkéréssel kapcsolatos	55
Életviteli	30
Gyermeknevelési	58
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	22
Magatartászavar, teljesítményzavar	34
Elhanyagolás	38
Családi-kapcsolati konfliktus	32

Lelki- mentális, pszichiátriai betegség	13
Szenvedélybetegség	20
Foglalkoztatással kapcsolatos	18
Egészségkárosodás következménye	21
Fogyatékoság, retardáció	5
Családon belüli bántalmazás	5
Egyéb	8
Összesen	473

Jellemzően egy család több problémában is érintett.

2023-ban az előző évekhez képest az anyagi problémák, az elhanyagolás, a gyereknevelési és életviteli, szenvedélybetegségek probléma típusban növekedett jelentősen a családok száma.

Szolgáltatások közvetítése, dologi juttatások nyújtása, programok szervezése

Szolgálatunk a lakosság által felajánlott ruhaadományokat (használt ruhaneműk), bútorokat, háztartási eszközöket, gépeket kiközvetíti a rászoruló családoknak.

A családok krízis helyzetét kezeljük a dologi juttatásokkal, (gyógyszerkiváltás, közüzemi tartozás kiegyenlítése) melyet 44 esetben 30 személynek nyújtottunk. Ezen kívül létfenntartási problémákhoz nyújtottunk gyors segítséget tartós élelmiszerek, tűzifa vásárlásával. A szolgáltatásvásárlás válságos élethelyzetek megoldásában segít.

2023-ban több szervezettől és egyháztól, magánszemélytől kapott ruhaadományt, élelmiszercsomagot, pelenkát, játékot juttatunk el a gondozott családjainkhoz. Vöröskereszttel kötött megállapodásunk következtében élelmiszermentő akció keretében lehetőségünk volt rendszeres pékárú és zöldség/gyümölcs adomány kiosztására is.

Adományokat, dologi juttatásokat összesen 407 személy számára közvetítettünk.

Munkanélküliek munkához jutás segítése

A munkát keresőknek az internet segítségével különböző munkahelyek és munkaközvetítők által meghirdetett állásajánlatokat tudjuk közvetíteni. Segítünk önéletrajz írásában, és igény esetén e-mailes tovább küldést is biztosítunk.

Közreműködünk:

- Ingyenes szünidei gyermekétkeztetés során az érintett családoknak tájékoztatás nyújtása, valamint az igénylésben történő segítségnyújtásában.
- Adományközvetítés a rászorulóknak számára. Együttműködünk a helyi szolgálatokkal, szervezetekkel, egyházakkal. Meleg étel, tartós élelmiszer, húsárú, ruha, használati cikkek, bútorok közvetítése a nehéz anyagi helyzetben élő gyermekek és családjaik számára.

Gyermekjóléti szolgáltatási feladatok körében végzett szakmai munka áttekintése:

A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a *szociális munka* módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja

a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése,
- f) átmeneti gondozáshoz való hozzáférés elősegítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- c) a jelzőrendszer tagjaival és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbe adáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- c) az egészségügyi és a szociális alapszolgáltatás, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételének kezdeményezése

Szolgálatunk, 2023-ban is szervezési, gondozási és szolgáltatási feladatokat végzett a szociális munka módszereit, eszközeit alkalmazva.

2023-ban együttműködési megállapodás keretében összesen 155 veszélyeztetett gyerekkel foglalkozott szolgálatunk, ami 88 családot jelent.

Tanácsadásban, eseti gondozásban 15 veszélyeztetett gyermek ügyében részesült 14 család.

Az előző évhez képest az eseti gondozásban lévő veszélyeztetett gyermekek száma csökkent.

Az együttműködési megállapodásban gondozott gyermekek és családok száma szintén csökkent, melynek oka a sikeres esetlezések.

A gyermekek átmeneti gondozása (Gyvt. 45-51)

A gyermekek átmeneti gondozását – a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy beleegyezésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani.

A gyermekek átmeneti gondozása során a gyermek iskolai oktatását – lehetőség szerint – iskolaváltás nélkül kell biztosítani.

A gyermek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

Helyettes szülő

A helyettes szülő a családban élő gyermek átmeneti gondozását – a működtető által készített egyéni gondozási-nevelési terv alapján – saját háztartásában biztosítja.

A helyettes szülői szolgáltatást nem tudtuk biztosítani. Korábban, már a működési engedélyeztetés fázisában voltunk, amikor a helyettes szülő tájékoztatott egészségi állapotának olyan mértékű romlásáról, ami miatt feladatát ellátni nem tudja.

Szolgálatunk jelenleg keresi a megoldást a bicskei gyermekek átmeneti gondozásának.

Szervezési tevékenységünk keretében gondoskodtunk:

- A jelzőrendszer működtetéséről.
- A szakmaközi megbeszélések, esetkonferenciák, esetkonzultációk megszervezéséről.
- Gyámhivatali felkérésre környezettanulmány készítettünk.
- Szünidei játszóházas foglalkozások szervezéséről veszélyeztetett gyerekek számára
- A városban működő szabadidős tevékenységekről információt gyűjtöttünk, és áttekinthető formában a szolgálat faliújságjára kihelyeztük és a helyi óvodákba eljuttattunk,
- A veszélyeztetett kamasz gyermekek számára bevezetett tematikus klubfoglalkozásokat szerveztünk.
- Életviteli kompetenciák fejlesztését célzó csoportfoglalkozások szerveztünk a szociálisan hátrányos helyzetűek számára
- Ügyfeleinket a Család- és Gyermekjóléti Központban működő speciális szolgáltatásokhoz közvetítettük, szükség esetén Átmeneti Otthonba, Időotthonba való bejutásukat elősegítettük.
- Ügyfeleinket igény szerint a helyi szolgáltatókhoz (CSGYK, EFI, Új Esély, Pedagógiai Szakszolgálat) közvetítettük.
- A látóterünkben élő személyek/családok helyzetét nyomon követtük, az igénybe vehető ellátások hozzáféréseben segítettük őket.
- Adományokat (meleg étel, tartós élelmiszer, ruha, használati cikkek, pékárú, zöldség-gyümölcs) közvetítettünk a nehéz anyagi helyzetben élő gyermekek és családjaik, illetve idős emberek számára. Közreműködünk a helyi szeretetszolgálatokkal.
- Vörös Kód alatt a veszélyeztetett személyek/családokat felkutattattuk és információ nyújtottunk számukra, valamint, krízis vonalat működtettünk.
- Támogató Csoportot hoztunk létre az idős elsősorban demens hozzátartozójukat gondozók részére, amit havonta egyszer az intézmény falain kívül tartunk.

III. Más intézményekkel történő együttműködés módja, észlelő és jelzőrendszer működtetése

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családok segítése és a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert épít ki és működtet. A kapott jelzés alapján a család és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal

küzdő családok, személyek, valamint a veszélyeztetett gyermekek körét és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A szolgálat együttműködött a Járási Gyámhivatallal, a Gyermekvédelmi Központtal, a pártfogó felügyelőkkel, Család- és Gyermekjóléti Központtal, a jelzőrendszer tagjaival.

A kapcsolatot a következőképpen tartottuk a jelzőrendszer tagjaival:

- Esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon, melyeket szükség szerint akkor tartottunk, ha egy eset kapcsán beszéltük meg a problémákat, a segítségnyújtás lehetőségeit, a feladatok vállalását az érintett szakemberekkel, és szakmaközi megbeszéléseken, a jelzőrendszer tagjaival
- Napi kapcsolattartások alkalmával
- Telefonon, e-mailben történő információcsere formájában
- Véleménykéréseken keresztül, szóban és írásban
- Felkérésre tájékoztatást nyújtottunk a helyi intézményekben

A szakmaközi megbeszéléseket a jogszabály által előírt 6 alkalommal tartottuk meg.

A téma választásánál elsődleges célunk az volt, hogy szakmai segítséget nyújtsunk, a jelzőrendszer tagjainak gyermekvédelmi tevékenységükhöz, hogy betekintést nyerhessenek a gyermekjóléti szolgálat feladatait illetően, hogy megértsék a közös problémamegoldás fontosságát, a közös felelősségnek súlyát a gyermekek sorsa fölött. Igyekeztünk a beérkezett jelzések során jelzett problémák típusát figyelembe venni és a megbeszéléseken a lehetséges megoldási módokra jó gyakorlatot bemutatni. Minden témához írásos tájékoztatást is adtunk a résztvevőknek.

Fontosnak tartottuk, hogy a jelzőrendszer időben értesüljön a jogszabályi változásokról is.

2023-ban érintett főbb témaköreink a következők voltak:

- A gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó intézkedési terv bemutatása-
- Bicske városában szervezett nyári szünidei gyermekprogramok áttekintése.
- Megoldási lehetőségek keresése az agresszívan fellépő ügyfelek kezelésére.
- Bicske Új Esély Központ Intézmény bemutatása. Közös szakmai egyeztetés.
- Öngyilkossági krízis felismerése és lehetőségek a segítségnyújtásban. Előadó: Németh Noémi Eszter a Család- és Gyermekjóléti Központ pszichológusa.
- Mit tehetünk magunkért? Előadó: Szabó Ágnes a Kapcsolat Központ igazgatója.

Kéthavonta szerveztük a jelzőrendszer tagjaival az esetmegbeszéléseket, különösen a védőnőkkel, bölcsődével és nevelési – oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel. Az információáramlást, a felmerült problémák megbeszélését nagymértékben segítették ezek a találkozások.

Együttműködés során elért eredmények:

- Esetkonferenciákon az osztályfőnökök, óvónők, védőnők is részt vesznek, ami elősegíti a család/gyermek problémájának feltárását és a megfelelő megoldási módok kidolgozását.
- Anyagi problémák mérséklésében jelentős segítséget nyújt a Vöröskereszt bicskei szervezetével való szoros együttműködés.

2023-ban 37 esetben szerveztünk esetkonferenciát vagy vettünk rajta részt, amelyen az osztályfőnökök, fejlesztő pedagógusok, védőnők, óvónők általában megjelentek. A szolgálat

munkatársai ezen kívül részt vettek a Család – és Gyermekjóléti Központban havonta megtartott esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon is, valamint 4 szakmai napon.

2023-ban gyermek veszélyeztetésével kapcsolatban megnövekedett az írásos jelzések száma. Gyermekveszélyeztetés ügyében 120 írásos jelzés érkezett szolgálatunkhoz, ami 98 gyermeket érintett. Egy gyerekről több jelzés is érkezett.

Nagykorú személyekkel kapcsolatban 13 jelzés (12 személy) érkezett.

A jelzések időbeliségéről elmondható, hogy időben érkeztek, az érintett családokkal a kapcsolatot 3 napon belül felvettük.

A tett intézkedésről a családsegítő, írásban tájékoztatta a jelzést tevőket.

Bántalmazásról szóló jelzés esetén 24 órán belül felvettük a családdal a kapcsolatot, és a jelzést jogszabálynak megfelelően zártan kezeltük.

Jogszabálynak megfelelően a beérkezett jelzésekről szolgálatunk települési jelzőrendszeri felelőse, heti jelentést készített, amit a Család- és Gyermekjóléti Központ járási jelzőrendszeri tanácsadójának megküldött.

A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tevékenysége 2023-ban:

A jelzések megoszlása a jelzőrendszer tagjai között:

<i>Jelzést küldők</i>	<i>Jelzések száma 0-17 évesekkel kapcsolatban</i>	<i>Jelzések száma 18 évesnél idősebb személyekkel kapcsolatban</i>
<i>Köznevelési intézmény/ebből óvoda</i>	62/18	
<i>Önkormányzat, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő</i>		5
<i>Egészségügyi szolgáltató</i>	6	
<i>- ebből védőnői jelzés</i>	5	
<i>Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat, átmeneti otthon</i>	25	3
<i>Rendőrség</i>	13	
<i>Ügyészség, bíróság</i>		
<i>Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány</i>	1	1
<i>Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet, pártfogó felügyelői szolgálat</i>		
<i>Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat</i>	3	1
<i>Állampolgár</i>	9	3
<i>Járási Gyámhivatal</i>		1
<i>Pártfogó felügyelő</i>	1	
<i>Összesen</i>	<i>120</i>	<i>13</i>

Összességében az együttműködés megfelelő, a jelzőrendszer tagjai – az orvosokon kívül- részt vettek a szakmaközi megbeszéléseken, estkonferenciákon, az információcsere folyamatos.

A jelzések megoszlása a jelzett probléma szerint:

<i>Jelzett probléma</i>	<i>Jelzések száma 0- 17 évesekkel kapcsolatban</i>	<i>Jelzések száma 18 évesnél idősebb személyekkel kapcsolatban</i>
Tankötelezettség mulasztása	33 (jelentősen csökkent)	
Gyermek magatartásproblémája	12 (jelentősen növekedett)	
Bűncselekmények, szabálysértések elkövetése	10	
Elhanyagolás	16 (duplájára nőtt)	
Családon belüli konfliktus	13	
Anyagi problémák/lakhatási problémák	13	6
Bántalmazás	7	
Rossz szülő gyerek kapcsolat	5	
Kiskorú felügyelet nélkül maradása	2	
Kiskorú egészségügyi problémája	1	
Életviteli problémák	2	2
Anyaoththonból való hazaköltözés	2	
Várandós anyuka, életviteli problémákkal		1
Egyedül élő idős egészségügyi vagy mentális problémával		3
Egyéb	4	1

Tapasztalatok:

Gyakran előfordult, hogy egy gyermek/felnőtt esetében több problémáról is érkezett jelzés. A nem szakellátott fiatalok körében nőtt a szabály- és bűncselekményeket elkövetők száma. Az iskolai-óvodai igazolatlan mulasztás csökkent.

A gyermek és fiatalok magatartásproblémáiról a jelzések jelentős hányada rendőrségtől érkezett

Az elhanyagoláshoz érkezett jelzések száma több, mint a duplájára növekedett. A fizikai elhanyagolás hátterében a z érzelmi elhanyagolás is szerepet játszik. Elhanyagolás esetén továbbra is jelentős a higiéniai probléma.

A szülők közötti konfliktusok/bántalmazások száma növekedett.

Kapcsolati problémákkal egyre több családban megjelenik, mint veszélyeztető tényező.

Anyagi-lakhatási problémák száma növekedett.

IV. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás működésének tárgyi, személyi működési, szakmai feltételei

Ellátási terület:

Az intézmény a család – és gyermekjóléti alapellátást Bicske város közigazgatási területén biztosította.

Működési feltételek:

Az intézmény rendelkezik az alapvetően szükséges

- működési és szervezeti szabályzattal,
- alapító okirattal,
- szakmai programmal,
- végleges működési engedéllyel.

A szolgálat szakmai létszáma, szakképzettség szerinti megoszlása 2023-ban:

Családsegítés szakmai egységben foglalkoztatottak létszáma:

Családsegítő 4 fő, ebből 1 fő családsegítő szakmai vezető. Egy fő családsegítő GYED-en van. Az alkalmazott szakemberek közül 1 fő általános szociális munkás főiskolai oklevéllel, 1 fő szociálpedagógus főiskolai oklevéllel rendelkezik, 1 fő szociális munkás egyetemi oklevéllel, 1 fő szociális munkás képzésen tanulmányokat folytat. Megfelelnek a munkakörök betöltéséhez szükséges képesítési előírásoknak. 2 fő szociális asszisztens.

Képzések:

A 9/2000 (VIII. 4.) SZCSM rendelet szerint a Szolgálat munkatársai továbbképzésre kötelezettek, melyet minden évben továbbképzési tervben dokumentálunk.

Tárgyi feltételek:

Bicskén a család- és gyermekjóléti szolgáltatás az Ady Endre utca 1. szám alatti székhelyen vehető igénybe. Szakmai Egységünk a város központjában található, tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető. Az épületbe való bejutás és az épületen belüli akadálymentes közlekedés feltételei mozgáskorlátozottak számára teljeskörűen biztosítottak. A váróhelyiségben a szociális asszisztens, vagy az ügyeletes családsegítő fogadja az érkező klienseket s irányítja az esetfelelőshöz. Két interjú szoba áll rendelkezésünkre. A helyiségek egybenyithatóak, így közösségi helyiséggé alakítható, ahol a játszóházas foglalkozásokat, a szakmaközi megbeszéléseket, esetkonferenciákat, valamint klubfoglalkozásainkat tarthatjuk. A családsegítők számára egy munkaszoba áll rendelkezésre, ahol az adminisztrációhoz szükséges számítógépek biztosítottak. Egy intézményi személygépkocsi áll rendelkezésünkre, amely a családokhoz való gyors kijutást biztosítja.

A működéshez szükséges tárgyi eszközök biztosítottak.

V. Terveink

Szakmai feladataink ellátása mellett, a járványügyi veszélyhelyzet alakulásától függően tervezzük

- A játszóházas programok folytatását
- A veszélyeztetett kamasz gyermekek számára a mentálhigiénés csoportfoglalkozások folytatását
- A működő prevenciós programjaink és csoportjaink továbbfejlesztését.
- Összevont szülői értekezleteken/fórumokon tájékoztatás a szolgáltatásokról,
- Szülői fórumokon való részvétel, életvezetéssel, gyermekneveléssel kapcsolatos témakörökben.
- Jelzőrendszeri tagokkal szorosabb együttműködés keretében a közös szakmai nyelv és szakmai kompetenciahatárok kialakításának a folytatását, különböző szakterületek jogszabályi hátterének a megismerésével egybekötve.
- Online média hasznos használatáról, valamint ártalomcsökkentési lehetőségekről

széles körű felvilágosítás.